

ՊԱՎՔ ԿՐ ՊԱՎՔԵՄ: ԻՆՉ ԶԵՒՈՎ ԿՐ ՊԱՎՔԵՄ:

Պահփ պահողները պէտք է արթուն ըլլան, որովհետեւ Սատանան կրնայ կորուստի մատնել թէ՛ պահեցողը եւ թէ՛ պահեցողութիւնը, եթէ երբեք ան անբարիշտ բամբասանքներ կատարէ, ինքզինք ուրիշներէն գերիվեր ցոյց տայ, կամ կերակուրները պիղծ նկատէ եւ կամ կեղծաւորներու նման պահեցողութիւն ընէ իր պահեցողութիւնը ուրիշներու նայուածքներէն հեռու պահելով, որպէսզի սնապարծ եւ կեղծաւոր չերեւայ, բայց կր փափաքի նաեւ, որ իր ժուժկալութիւնը նկատուի ուրիշներու կողմէ. եւ երբ ոչ ոք նշմարէ, ինք առիթը կը ստեղծէ իր խիստ պահեցողութիւնը ցոյց տալու, որպէսզի սփանջանան գայն իրագործելու իր համբերութեան վրայ: Արդարեւ, նման պահեք ոչ կը սրբեն եւ ոչ ալ կ'արդարացնեն, այլ՝ կը պղծեն եւ կորուստի կը մատնեն: Եթէ մէկը ժուժկալութիւն ցոյց տայ ու տելիքներու նկատմամբ, բայց իր մարմինի միւս անդամները անժուժկալ պահէ, գուր են իր ճիգերը: Ահաւասիկ այն ինչ որ կ'ուզեն ըսել.՝ Եթէ մէկը իր լեզուն չգապէ, աչքերուն, ականջներուն, մտածումներուն եւ հոգիին վրայ չհսկէ, ընկերոջ դէմ ոխ պահէ, եղբորը դէմ ատելութիւն ունենայ, կամ կեղծաւոր կերպով բարեկամութիւն հաստատէ անոր հետ, ընկերոջը խոնարհութեամբ չծառայէ, պատիւի եւ փառքի հետամուտ ըլլայ կարծելով, որ պահեցողութիւն կ'ընէ, նման անձ մը, ամբողջութեամբ պիտի խելագարի Սատանային դրդումով:

Յ. Մանդակունի

ՃԱՃԱՆՉ

Ս. Պատարագի Ս. Սեղանին հիմնական զարդերէն մին է Ճաճանչը, կլոր կամ ձուածեւ պատանդանի մը վրայ հաստատուած:

Ճաճանչները միշտ մետաղէ կ'ըլլան՝ շինուած արծաթէ կամ պղինձէ եւ ընդհանրապէս ոսկեգօծուած: Ճաճանչները գեղեցիկ տեսք մը կու տան իրեն, ինչ որ յաճախ որպէս արուեստ գործ վեհօրէն կը բազմի Ս. Սեղանին վրայ:

Ճաճանչներուն կեդրոնը գետեղուած կ'ըլլայ տէրունի պատկեր մը:

Ճաճանչներ կան, որոնց կեդրոնը ապակիով զոցուած փոքր տուփ մը կայ, որուն մէջ Կենաց Փայտի կամ սուրբի մը մասունքը ամփոփուած կ'ըլլայ:

Տօնական եւ հանդիսաւոր առիթներով տեսակաւոր ճաճանչներ Ս. Սեղանի բազմոցին վրայ գեղեցկագոյն զարդերը կը կազմեն:

ՀԱՍՅԷ.

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԾԱՇՆՉԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ
Ես. 37.14-38 Բ.Թս. 1.1-12
ՅԻՍՈՒ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ԴՈՒԿԱՍՈՒ 14.12-24

ՅԻՍՈՒ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ԴՈՒԿԱՍՈՒ 14.12-24

Ապա Յիսուս տանտիրոջ ըսաւ. «Երբ ճաշի կամ ընթրիքի հրաւեր կու տաս, մի՛ կանչեր բարեկամներդ կամ եղբայրներդ, որպէսզի չըլլայ, որ անոնք ալ քու հրաւերիդ փոխարէն քեզ հրաւիրեն, եւ այս ձեւով քեզի հատուցում կատարած ըլլան: Ընդհակառակը, երբ ընդունելութիւն կը սարքես, կանչէ՛ աղքատներն ու խեղանդամները, կաղերն ու կոյրերը, եւ այն ատեն երանելի պիտի ըլլաս, որովհետեւ անոնք քեզի փոխարէնը հատուցանելիք ոչինչ ունին: Եւ զիտցած եղիր, որ քու հատուցումդ պիտի ստանաս արդարներու յարութեան ժամանակ»:

Երբ սեղանակիցներէն մէկը այս խօսքերը լսեց, ըսաւ Յիսուսի. «Երանի՛ անոր, որ Աստուծոյ արքայութեան մէջ ճաշ պիտի ուտէ»:

Յիսուս անոնց հետեւեալ առակը պատմեց. «Մարդ մը կար, որ մեծ ընթրիք մը սարքեց եւ շատեր հրաւիրեց: Ընթրիքի ժամուն իր ծառան որկեց, որպէսզի հրաւիրեալներուն ըսէ. «Եկէ՛ք, ամէն ինչ պատրաստ է»: Հրաւիրեալները սկսան մէկ առ մէկ հրաժարիլ: Առաջինը ըսաւ. «Ազարակ գնեցի, պէտք է երթամ եւ տեսնեմ գայն, հետեւաբար կը խնդրեմ, որ ներողամիտ գտնուի»: Միւսը ըսաւ. «Հինգ գոյգ եզ գնեցի, պէտք է երթամ փորձեմ զանոնք, հետեւաբար կը խնդրեմ, որ ներողամիտ գտնուի»: Ուրիշ մը ըսաւ. «Տակաւին նոր ամուսնացայ, հետեւաբար չեմ կրնար գալ»: Ծառան վերադարձաւ, եւ իր տիրոջ պատմեց անոնց ըսածները: Այն ատեն տանտէրը վրդոված ըսաւ ծառային. «Անմիջապէս քաղաք գնա՛ եւ հրապարակներուն ու փողոցներուն մէջ որքան որ աղքատ, խեղանդամ, կաղ եւ կոյր տեսնես, բոլորն ալ հոս բեր»: Քիչ ետք ծառան վերադառնալով իր տիրոջ ըսաւ. «Տէ՛ր, հրամանդ կատարեցի, բայց տակաւին տեղ կայ»: Տէրը ծառային հրամայեց. «Քաղաքէն դուրս գնա՛ եւ ճամբաներուն վրայ ու դաշտերուն մէջ որու որ գտնես, ստիպէ՛ որ գայ, որպէսզի տունս լեցուի: Կ'ըսեմ ձեզի, որ առաջին հրաւիրեալներէն ո՛չ մէկը ինձի հետ ընթրիքի պիտի նստի»:

ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

**ՍՐԲՈՑՆ՝ ՄԻՆԱՍԱՅ, ԵՐՄՈԳԻՆԵԱՅ,
ԵՒԳՐԱՓՈՍԻ ԵՒ ԿԱՄԱՒՈՐ
ԱՂՔԱՏԱՅՆ՝ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԵՒ
ԱԼԵՔՍԻԱՆՈՍԻ**

Մինաս, Երմոգինես եւ Եւգրափոս վկաներ

4-րդ դարուն, Մաֆսիմիանոս կայսր իր իշխանութեան տակ գտնուող խոն-վայոյզ Ադեֆանդրիա քաղաքը խաղաղացնելու համար կը դրկէ Մինաս անունով քարտասան եւ իմաստուն մարդ մը, որ իր առաքելութեան մէջ յաջողելով, կառավարիչ կը նշանակուի կայսրին կողմէ: Ան իր հետ Ադեֆանդրիա կը տանի նոյնպէս իմաստուն իր քարտուղարը՝ Եւգրափոս անունով:

Մինաս գաղտնաբար քրիստոնեայ հաւատացեալ մըն էր, սակայն իր ցուցաբերած բարեկամութիւնն ու օգնութիւնը հանդէպ քրիստոնեաներուն առիթ կը հանդիսանան, որ Ադեֆանդրիոյ մեծանուն հեթանոսները բացայայտեն անոր քրիստոնէութիւնը եւ կայսրին դիմելով գահընկէց ընեն զինք:

Կայսրը Մինասին տեղ Ադեֆանդրիոյ կառավարիչ կը նշանակէ Երմոգինես անունով նոյնպէս Աթենացի, իմաստուն եւ քարտար մարդ մը, որ փոխարինելով Մինասը, յաճախ կը փորձէր ուրացութեան հրաւիրել նախկին կառավարիչը ու հեթանոսութեան դարձնել զայն: Ան նոյնիսկ կտրել կու տայ Մինասին լեզուն եւ աչքերը փորելով բանտ կը նետէ զայն: Սակայն երբ յաջորդ օրը Մինաս հրաշքով բժշկուած դուրս կու գայ բանտէն, Երմոգինես կը զոջայ եւ ինք եւս դարձի կու գայ ու քրիստոնեայ կը մկրտուի: Այս լսելով կայսրը դատի կը կանչէ երկուքը, որոնց հետ նաեւ Եւգրափոս քարտուղարը: Երեքն ալ չարչարանքներու կ'ենթարկուին եւ քաջաբար կը տոկան՝ պաշտպանելով իրենց հաւատքը:

Ապա կայսրը չհանդուրժելով Եւգրափոսի անարգանքին, որ համարձակ կը խայտառակէր զինք իրենց ամուր հաւատքէն հրաժարեցնել չկարենալուն համար, նախ կը սպաննէ քարտուղարը եւ ապա կը գլխատէ Մինաս ու Երմոգինես վկաները, որոնք նահատակուելով Քրիստոսի անունին համար, արժանի կը դառնան Աստուծոյ Արքայութիւնը ժառանգելու:

Յովհաննէս կամաւոր աղֆատ

Յովհաննէս նգնաւորի կեանքին մասին երկու տարբերակներ կը ներկայացնեն վարձագիրները, Արեւելեան եւ Արեւմտեան: Ան տօնացոյցին անցած է երկու տարբեր անուններով, թէ՛ որպէս Գրեցի եւ թէ՛ որպէս Կամաւոր Աղֆատ:

Ըստ Արեւելեանին, եղած է Կեսարացի այրի մօր մը միակ զաւակը, ծագումով հայ կամ ասորի: Փոքր տարիքէն կը հեռանայ տունէն եւ ցամբած հորի մը մէջ մտնելով այնտեղ կը նգնի շուրջ տասը տարիներ, յաղթահարելով բոլոր տեսակի դժուարութիւնները: Այդ իսկ պատճառով, Յովհաննէս Արեւելեան տօնացոյցներուն մէջ նանչցուած է Գրեցի մակդիրով:

Իսկ ըստ Արեւմտեանին, եղած է Կ. Պոլսեցի եւ ապրած է 5-րդ դարու երկրորդ քառորդին: Կանուխ տարիքին գաղտնաբար կը հեռանայ տունէն եւ կը նգնի անապատի մը մէջ, ուր սակայն չդիմանալով ծնողի կարօտին, 6 տարիներ ետք կը վերադառնայ իր ծննդավայրը, բայց առանց ինքզինք յայտնելու ծնողին, իրենց տան մօտիկ բնակարանի մը մէջ կը նգնի 8 տարիներ: Մահուան սնարին մէջ ինքզինք կը յայտնէ ծնողին ցոյց տալով անոնցմէ ժառանգ մնացած Աստուածաշունչը: Այսպիսով կը վախճանի Ս. Յովհաննէս, առնելով «Խրեթարնակ» մակդիրը Արեւմտեան եկեղեցիներու մէջ:

Հ Ո Գ Ե Ի Ո Ր Պ Ա Տ Գ Ա Ս

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՏՈՒՎՅՈՒ ԵՐԿՈՒ ԿԵԱՆՔԵՐԸ

«Ես եկայ՝ որպէսզի կեանք ունենան, եւ լեցուն կեանք ունենան» (Յհ. 10.10): Այստեղ Յիսուս երկու անգամ կը գործածէ «կեանք» բառը: Կարգ մը մեկնիչներ, ինչպէս օրինակ, Սուրբ Օգոստինոս, Սուրբ Յովհան Ոսկեբերան, եւ ուրիշներ, կ'ըսեն, թէ առաջին «կեանք»-ը որուն մասին կը խօսի Յիսուս ներկայ կեանքն է, հարկաւ նորոգուած, քառուած եւ Սուրբ Հոգիով առաջնորդուող կեանքը, իսկ երկրորդ «կեանք»-ը՝ մահէն ետք գտնուող դրախտի կեանքն է, եւ կամ՝ Տիրոջ երկրորդ գալուստէն ետք գալիք՝ արքայութեան կեանքն է: Այս իմաստով, երբ Յիսուս կ'ըսէ. «Ես եկայ՝ որպէսզի կեանք ունենան», ըսել կ'ուզէ թէ ան եկաւ մեր ներկայ կեանքը փոխելու եւ մեղքէն ու յարէն ազատագրուած նոր կեանք տալու մեզի, իսկ երբ կ'ըսէ. «Եւ լեցուն կեանք ունենան», կ'ակնարկէ մահէն ետք եկող դրախտային (Աստուծոյ ներկայութեամբ յատկանշուած) կեանքին, ինչպէս նաեւ յաւիտենական կեանքին, որ Արքային գալուստէն ետք պիտի սկսի:

ՄԵՐ ՍՈՐՎԵԼ ԻՔ Հ Ո Գ Ե Ի Ո Ր Դ Ա Ս Ը

Քրիստոսով առաջին կեանքը չունեցողը՝ պիտի զրկուի երկրորդ կեանքէն նաեւ:

ԵԹԷ ԿԱՍ ԵՐԲ Կ՛ՈՒՉԵՍ...

ԵԹԷ Կ՛ՈՒՉԵՍ ԳԻՏՆԱԿ ԹԷ ԻՆՉՊԻՍԻ ԹՎՊՎՈՐ ՄԸՆ Է ԱՍՏՈՒՎՅՈՒ, Կարողա՛ սԱՂՄՈՍ 47

Ծափ զարկէք, ժողովուրդներ բոլոր, աղաղակեցէ՛ք եւ ցնծութեան երգ երգեցէ՛ք Աստուծոյ, որովհետեւ Տէրը, Բարձեալը ահարկու է, ամբողջ աշխարհին տիրող մեծ թագաւորն է անիկա: Անիկա ժողովուրդները մեզի հնազանդեցուց, ազգերը մեզի ենթարկեցուց: Ինք ընտրեց իբրեւ ժառանգութիւն մեզի տրուած երկրին, իր սիրելի ժողովուրդին պարծանք:

Ահա Աստուած վեր կը բարձրանայ՝ ցնծութեան աղաղակներու ընկերակցութեամբ, մեր Տէրը ինք վեր կը բարձրանայ՝ փողերու կանչերուն հետ: Ներքո՛ղ երգեցէ՛ք Աստուծոյ, ներքո՛ղ երգեցէ՛ք. ներքո՛ղ երգեցէ՛ք մեր Թագաւորին, ներքո՛ղ երգեցէ՛ք, որովհետեւ Աստուած ինքն է ամբողջ աշխարհին տիրող մեծ Թագաւորը. իմաստութեան երգով ներքո՛ղ երգեցէ՛ք: Աստուած ազգերուն վրայ կը թագաւորէ՝ իր սուրբ աթոռին բազմած: Ժողովուրդներու իշխանները Աբրահամին Աստուծոյն շուրջ կը խմբուին, որովհետեւ Աստուած ինքն է, որ կը տիրէ այս աշխարհին տիրողներուն:

ՎԱՏԱՇԷ՛ ՏԻՐՈՋ

Տիրոջ վատահէ, անոր կամքին հնազանդէ, եւ անիկա քեզ պիտի բարձրացնէ՝ քեզի ժառանգութիւն տալով երկիրը, եւ պիտի տեսնես ամբարիշտները հոնկէ վտարուած: (Մաղմոս 37.34)